

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Václav VLČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

Brno, 25. 11. 2024
sp. zn. Zin 197/2024

K. G.
XY,
XY
ID DS: XY

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“)

Vážená paní G.,

Nejvyšší soud jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 informačního zákona obdržel dne 8. 11. 2024 Vaši žádost o informace sp. zn. vide supra (dále jen „projednávaná žádost“) v následujícím znění:

„Vážení,

Žádám Nejvyšší soud o poskytnutí (1) stejnopisu rozhodnutí ve věci dovolání p. V. D., spis. zn. 5 Tdo 849/2024. Pokud nebylo dosud vyhotoveno, žádám o (2) zdůvodnění, proč byl případ postoupen velkému senátu. Dále žádám o informaci, (3) proč trvalo přes dva roky, než se tím začal NS zabývat, (4) kdy bude další jednání a zda bude veřejné. Vzhledem k tomu, že p. D. byl mezitím propuštěn z vězení, prosím o (5) uvedení, jakým způsobem může soud rozhodnout a zda to může mít nějaký faktický dopad, například na zabavený majetku, nebo půjde pouze o akademický výrok.“

K projednávané žádosti povinný subjekt poskytuje následující informace. Povinný subjekt dodává, že upřednostnil možnost (nejširšího možného) kladného vyřízení projednávané žádosti před formalistickým odmítnutím projednávané žádosti, respektive její části (zejména v případě bodů 1 a 2 projednávané žádosti). Povinný subjekt je toho názoru, že samotná žádost připouští jistou formu negativní odpovědi, viz např. její formulace „pokud nebylo dosud vyhotoveno“. Povinný subjekt je přesvědčen, že účelem projednávané žádosti je věcné dosažení zájmových informací, nikoli lpění na formalistickém přístupu. Případné odmítnutí informační žádosti by navíc nevycházelo ze (správní) úvahy povinného subjektu, nýbrž z faktické neexistence části požadovaných informací. Nejedná se tak o postup, který by vycházel z vlastního rozhodnutí povinného subjektu, jako spíše o zvolení maximálně možného vstřícného přístupu k žadateli při současném respektování faktických možností povinného subjektu. Pokud byste nicméně byla opačného názoru a chtěla dosáhnout vydání správního rozhodnutí o (částečném) odmítnutí informační žádosti, máte k dispozici využití institutu stížnosti proti nekompletnímu vyřízení (částečnému nevyřízení) informační žádosti.

Ad 1) povinný subjekt sděluje, že této části není možné vyhovět, jelikož rozhodnutí sp. zn. 5 Tdo 849/2024 o postoupení věci velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu dosud nebylo vyhotoveno. V dané věci byla navíc plně v souladu s trestním řádem prodloužena lhůta pro vypracování stejnopisu rozhodnutí, povinný subjekt tak aktuálně ani nemůže stanovit odhad, kdy bude kompletní text rozhodnutí k dispozici. Na základě obsahového výkladu projednávané žádosti dospěl povinný subjekt k závěru, že je možné daný bod vyřídit předkládanou odpovědí, byť spíše negativních charakteru.

Ad 2) povinný subjekt uvádí, že věc byla postoupena velkému senátu podle § 20 zákona o soudech a soudcích, jelikož došlo ke splnění zákonných předpokladů pro daný postup, tj. senát Nejvyššího soudu č. 5 při rozhodování o podaném dovolání dospěl k právnímu názoru, který je odlišný od dříve vyjádřeného právního názoru v jiném rozhodnutí Nejvyššího soudu. Podrobné zdůvodnění, od jakého právního názoru kterého rozhodnutí Nejvyššího soudu se chce senát č. 5 odchýlit, bude předmětem (odůvodnění) rozhodnutí o postoupení věci. Povinný subjekt je i v případě odpovědi k tomuto bodu přesvědčen, že je možné jeho kladné vyřízení poskytnutím předkládaného vysvětlení před spíše formalistickým odmítnutím jako žádosti o budoucí rozhodnutí podle § 2 odst. 4 informačního zákona. Podrobné odůvodnění bude obsaženo v rozhodnutí o postoupení – pokud tedy nebylo vyhotoveno dané rozhodnutí, z povahy věci nemohou být k dispozici ani tyto důvody.

Pro úplnost a pro dokreslení, o jak právně komplikovanou otázku se v případě rozhodování velkého senátu jedná, viz dřívější rozhodnutí velkého senátu, která jsou volně dostupná na webu www.nsoud.cz, na jejichž základě byla zpravidla konstruována i právní věta. Právní věty, jejichž formulaci schvaluje příslušné kolegium (sbor všech soudců daného kolegia) slouží jako zásadní právní nástroj pro sjednocování rozhodovací činnosti obecných soudů, viz následující odkaz:

[https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/\\$\\$WebSearch1?SearchView&Query=%5Bspzn1%5D%20%3D%2015%20AND%20%5Bspzn2%5D%3D%20Tdo&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1](https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/$$WebSearch1?SearchView&Query=%5Bspzn1%5D%20%3D%2015%20AND%20%5Bspzn2%5D%3D%20Tdo&SearchMax=1000&SearchOrder=4&Start=0&Count=15&pohled=1)

Ad 3) musí povinný subjekt kategoricky odmítnout nařčení, že „*trvalo přes dva roky, než se tím začal NS zabývat*“. Ze samotné skutečnosti, že Nejvyšší soud má zvláště v rámci trestního kolegia velmi dobré lhůty vyřízení podaných dovolání (v posledních letech se délka dovolacího řízení na trestním kolegiu **v průměru** pohybuje mezi 40 až 50 dny) sama o sobě neznamena, že některá, zvláště spisově velmi rozsáhlá a právně značně složitá, mohou trvat i delší dobu. Ze statistického průměru či samotné délky řízení podle názoru povinného subjektu nelze bez dalšího dojít k závěru, že by senát rozhodující danou věc byl nečinný.

Průměrná délka řízení v dovolací agendě u senátu č. 5 se v roce 2023 pohybovala přes 100 dní. Ze statistického průměru délky řízení na trestním kolegiu se vychyluje senát č. 5 zejména z důvodu, že podle rozvrhu práce rozhoduje o dovoláních v oblasti hospodářských trestných činů. Oblast hospodářské trestné činnosti je spojena s komplikovanými právními otázkami, procesní soudní spisy navíc bývají velmi rozsáhlé. Lze doplnit, že i samotná přezkoumávaná rozhodnutí jsou dosti rozsáhlá – např. v přezkoumávané trestní věci čítá rozhodnutí Městského soudu v Praze 521 (!) stran, rozhodnutí Vrchního soudu v Praze pak 55 stran.

K závěru, že se v případě údajné nečinnosti ve věci sp. zn. 5 Tdo 284/2022 jedná o lichou výtku, ukazuje skutečnost, že ve věci proběhlo celkem 8 (!) neveřejných zasedání. První neveřejné zasedání v dané věci bylo nařízeno na den 30. 5. 2024. V neveřejném zasedání senát již detailně probírá možnosti rozhodnutí věci, neveřejnému zasedání tak předchází podrobné studium spisu, zvažování právní argumentace, dotčené judikatury, právních předpisů či vyjádření stran řízení atd. V obecné rovině lze konstatovat, že věc bývá často rozhodnuta při jednom neveřejném zasedání. Pokud tak opakovaně docházelo k odročování neveřejného zasedání, i tato okolnost vypovídá o mimořádné právní komplikovanosti dané věci.

Ad 4) povinný subjekt ve stručnosti uvádí, že o dovolání v trestním řízení rozhoduje Nejvyšší soud zpravidla v neveřejném zasedání. Vzhledem ke skutečnosti, že nebylo vyhotoveno rozhodnutí o postoupení a věc nebyla zapsána do agendy velkého senátu, pak z povahy věci ani zatím nebylo (nemohlo být) nařízeno neveřejné zasedání ve věci.

Ad 5) povinný subjekt vysvětluje, že o tzv. „akademickém výroku“ se toliko hovoří v případě stížnosti pro porušení zákona, která byla ministrem spravedlnosti podána v neprospěch obviněného. Rozhodnutí Nejvyššího soudu o dovolání má „faktický“ dopad vždy. Pokud by byla zrušena dovoláním napadená rozhodnutí, bylo by na soudech nižších stupňů věc znovu projednat o rozhodnout, pokud by Nejvyšší soud sám nerozhodl rozsudkem. Bude tedy záležet na způsobu rozhodnutí Nejvyššího soudu (typu výroku).

Pro úplnost a nad rámec projednávané žádosti povinný subjekt dodává, že rozhodování velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu v odhadu trvá (na základě zkušeností a teoretického odhadu povinného subjektu) přibližně 4 až 6 měsíců od data zápisu věci (zahájení řízení v agendě 15 Tdo), přičemž se jedná o subjektivní odhad povinného subjektu, z povahy věci tedy není možné vyloučit, že věc bude rozhodnuta např. za 3 měsíce, stejně jako opačnou situaci, že vyřizování potrvá i déle.

Poučení: Proti způsobu vyřízení žádosti je možné podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení. Lhůta pro podání stížnosti začíná běžet den po dni doručení. Stížnost se podává Nejvyššímu soudu, který ji k rozhodnutí předloží Úřadu pro ochranu osobních údajů, pokud stížnosti sám zcela nevyhoví.

S pozdravem

Mgr. Václav Vlček
vedoucí oddělení styku s veřejností
pověřený vyřizováním žádostí o informace